

Brüsszel, 2024. október 7.
(OR. en)

14128/24

LIMITE

ELARG 122

FELJEGYZÉS AZ „I” NAPIRENDI PONTHOZ

Küldi:	a bővítéssel és az EU-hoz való csatlakozásról tárgyaló országokkal foglalkozó munkacsoport
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága (II. rész)
Előző dok. sz.:	ST 13824/24
Tárgy:	BŐVÍTÉS – Csatlakozási tárgyalások Albániával = 1. témakör: Alapkérdések

1. A bővítéssel és az EU-hoz való csatlakozásról tárgyaló országokkal foglalkozó munkacsoport (COELA) az Albániával folyamatban lévő csatlakozási konferencia következő ülésének előkészítése céljából megállapodásra jutott az Európai Unió 1. témakörrel (Alapkérdések) kapcsolatos közös álláspontjának tervezetéről, (beleértve a következőket is: A demokratikus intézmények működése, A közigazgatás reformja, 23. fejezet – Igazságszolgáltatás és alapvető jogok, 24. fejezet – A jog érvényesülése, szabadság és biztonság, Gazdasági kritériumok, 5. fejezet – Közbizterzés, 18. fejezet – Statisztika, 32. fejezet – Pénzügyi ellenőrzés).
2. A fentiek alapján, valamint az Albániával folytatandó tárgyalásokra vonatkozó belső szabályokkal (10380/1/2022 REV 1) összhangban felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát, hogy hagyja jóvá a mellékletben foglalt közös álláspontot.
3. Az Állandó Képviselők Bizottsága általi jóváhagyását követően az uniós közös álláspont szövege a csatlakozási konferencia következő ülését megelőzően Albánia rendelkezésére áll majd.

KONFERENCIA AZ EURÓPAI UNIÓHOZ

TÖRTÉNŐ CSATLAKOZÁSRÓL

– ALBÁNIA –

TERVEZET

AZ EURÓPAI UNIÓ KÖZÖS ÁLLÁSPONTJA

Az Európai Unió ezen álláspontja az Albániával tartandó csatlakozási konferenciára kidolgozott általános álláspontján (AD 5/22 CONF-ALB 2) alapul, és megfelel az abban jóváhagyott tárgyalási alapelveknek, különösen az alábbiaknak:

- az Albánia vagy az EU által a tárgyalások valamely konkrét fejezetére vonatkozóan kifejtett nézetek nem befolyásolhatják az egyéb fejezetekkel kapcsolatban kialakítandó álláspontot,
- az egyes konkrét fejezetekről szóló tárgyalások során elért – akár részleges – megállapodások mindaddig nem tekinthetők véglegesnek, amíg valamennyi fejezetről átfogó megállapodás nem születik,

valamint megfelel a tárgyalási keret 3., 5., 10., 14., 16., 31., 33., 36., 38., 39., 46., 47. és 48. pontjában meghatározott követelményeknek.

Az EU ösztönzi Albániát jogszabályai uniós vívmányokkal való összehangolásának, valamint a vívmányok hatékony alkalmazásának és végrehajtásának folytatására, és általánosságban arra, hogy már a csatlakozást megelőzően dolgozzon ki az EU-éhoz a lehető legközelebb álló szakpolitikákat és eszközöket.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia az AD 19/24 CONF-ALB 4 álláspontjában elfogadja a 1. témakörre vonatkozó, 2024. október 2-án hatályban lévő uniós vívmányokat, valamint azt, hogy az Európai Unióhoz való csatlakozásának időpontjára készen fog állni azok végrehajtására.

1. A demokratikus intézmények működése

Az EU nyugtázza, hogy Albánia az alkotmányos rendjében lefektette a **demokratikus állam** alapjait, és törekszik demokratikus intézményeinek megszilárdítására, továbbá megállapítja, hogy a jogi és intézményi keret demokratikus választási folyamatot tesz lehetővé. Az EU felkéri Albániát, hogy orvosolja azokat a jogi kétértelműségeket és ellentmondásokat, amelyekre az EBESZ/ODIHR rávilágított, valamint hajtsa végre az EBESZ/ODIHR és a Velencei Bizottság egyéb közös ajánlásaiban foglaltakat. Tovább kell erősíteni azokat a jogszabályokat, amelyek a médiának a választási kampányokban betöltött szerepére vonatkoznak, különös tekintettel a dezinformációval és az online platformokkal kapcsolatos jogszabályokra. Ami a politikai pártok és a választási kampányok finanszírozását illeti, az EU meglelégedéssel nyugtázza, hogy a jogszabályi keret felülvizsgálata nagyobb átláthatóságot eredményezett, ugyanakkor a végrehajtást még meg kell szilárdítani.

Az EU megállapítja, hogy az albán **nemzetgyűlés** szerepe az idők során megerősödött. Az EU további erőfeszítéseket szorgalmaz az átláthatóság és az elszámoltathatóság, valamint a feddhetetlenség és a hatékonyság javítása érdekében, többek között a parlament és a nem kormányzati szervezetek/civil társadalmi szervezetek közötti interakciók, továbbá a parlament kiadványai tekintetében. Az EU emlékeztet arra, hogy a hatékony felügyeleti és jogalkotási funkcióval rendelkező, jól működő Parlament a csatlakozási folyamat központi pillérét képezi. Az EU emlékeztet arra, hogy a kormány munkájának hatékony felügyeletéhez a Parlamentnek igénybe kell tudnia venni az összes mechanizmust, beleértve a vizsgálóbizottságokat is. Az EU hangsúlyozza, hogy az albán állampolgárok érdekében is alapvető fontosságú a Parlamentben folytatott konstruktív és inkluzív politikai párbeszéd. Az EU megjegyzi továbbá, hogy noha a parlamenti tevékenységre továbbra is kedvezőtlenül hat a politikai polarizáció, a Parlamentnek sikerült jelentős, pártokon átívelő többséggel jogalkotási módosításokat elfogadnia az uniós integrációs folyamatban betöltött szerepének megerősítése céljából.

Az EU hangsúlyozza, hogy összességében rendelkezésre áll a **civil társadalmi szervezetekre** vonatkozó jogi, szabályozási és intézményi keret, de további előrelépésre van szükség a jogi keret teljes körű végrehajtásához, különösen a nyilvántartásba vételi eljárások tekintetében. Az EU megállapítja, hogy javítani kell a konzultációs folyamatokat azok inkluzívabbá tétele, valamint hatékonyságuk és minőségük javítása céljából, emellett pedig további erőfeszítésekre és erőforrásokra van szükség ahhoz, hogy a civil társadalom számára fenntartható és támogató környezetet lehessen biztosítani.

2. A közigazgatás reformja

Az EU megállapítja, hogy Albánia mérsékelten felkészült a **közigazgatási reformjára vonatkozó stratégiai keret** kialakítását illetően. Az EU hangsúlyozza, hogy Albániának időben ki kell dolgoznia és el kell fogadnia a közigazgatási reformra és az államháztartási gazdálkodásra vonatkozó új stratégiáit ahhoz, hogy biztosítani lehessen a reformok folytonosságát. Garantálni kell azt, hogy a közigazgatási reformra vonatkozó stratégia összességében összhangban álljon más stratégiai és szakpolitikai tervezési dokumentumokkal, emellett pedig gondoskodni kell a közigazgatási reformhoz kapcsolódó reformok pénzügyi fenntarthatóságáról. Az EU hangsúlyozza, hogy a szakpolitikák koordinációját célzó rendszer továbbra is összetett, és azt egyszerűsíteni kell, továbbá javítani kell a reformok végrehajtásának és nyomon követésének koordinációját és politikai irányítását.

Az EU hangsúlyozza, hogy Albánia mérsékelten felkészült a **szakpolitikáinak kialakítása és koordinációja** terén. A szakpolitikák kialakítása területén a jogszabályok részlegesen igazodnak az uniós normákhoz. Az EU hangsúlyozza, hogy Albániának korszerűsíteni kell a szabályozási keretét ahhoz, hogy javuljon a középtávú szakpolitikai tervezés, valamennyi másodlagos jogszabályra ki kell terjesztenie a szabályozási hatásvizsgálat alkalmazását, valamint meg kell erősíteni a kormány parlamenti felügyeletére irányuló funkciót.

Az EU nyugtázza, hogy Albániának a **közzszolgálat** területére vonatkozó jogszabályai nagyrészt összhangban állnak azokkal az alapelvekkel, amelyek értelmében a munkaerő-felvételnek, az előléptetéseknek és az elbocsátásoknak az érdemeken kell alapulnia és átláthatónak kell lennie. Az érdemeken alapuló munkaerő-felvételre és előléptetésre vonatkozó rendelkezéseket azonban a gyakorlatban is minden szinten következetesen végre kell hajtani. Az EU megállapítja továbbá, hogy Albániának meg kell reformálnia a díjazási rendszerét annak érdekében, hogy az átláthatóbb és méltányosabb legyen, és egyértelmű kritériumokat tartalmazzon az illetménykiegészítésekre és -emelésekre vonatkozóan. Az EU hangsúlyozza, hogy Albániának továbbá harmonizálnia kell és be kell vezetnie a munkaköri besorolási rendszert valamennyi intézmény tekintetében.

Az EU megállapítja, hogy a **központi közigazgatási szervek szervezetére** vonatkozó jelenlegi jogi keret nem határoz meg egyértelmű tipológiát és kritériumokat az alárendelt szervek létrehozásához, valamint nem tisztázza a felügyeleti és az alárendelt szervek közötti felelősségmegosztást sem. Az EU felkéri Albániát, hogy orvosolja ezt, és erősítse meg az érintett minisztériumoknak az alárendelt ügynökségek feletti felügyeletét. Az EU hangsúlyozza továbbá, hogy Albániának javítania kell a közintézmények átláthatóságát, többek között azáltal, hogy javítja a polgárok hozzáférését a nyilvános információkhoz.

Az EU emlékeztet arra, hogy a digitalizáció jelenti a jobb közigazgatás felé vezető utat azzal, hogy lehetővé teszi a hatékonyabb, eredményesebb és magas színvonalú e-szolgáltatások nyújtását, amelyek kevesebb költséggel és terhekkel járnak a polgárok és a vállalkozások számára. Az EU nyugtázza, hogy Albánia ambiciózus folyamatot indított a **közzolgáltatások digitalizálására**, aminek köszönhetően jelenleg az összes közzolgáltatás mintegy 95%-át digitalizálták. Az EU felkéri Albániát, hogy garantálja az egyenlő bánásmódot és a közigazgatási szolgáltatásokhoz való hozzáférést minden polgár és vállalkozás számára. Az EU továbbá arra ösztönzi Albániát, hogy folytassa a közigazgatási folyamatok és szolgáltatások egyszerűsítésére, valamint a kiberbiztonság megerősítésére irányuló erőfeszítéseit. Az EU tudomásul veszi Albánia arra irányuló terveit, hogy felülvizsgálja az interoperabilitásra vonatkozó jogszabályait. Ennek fényében az EU emlékeztet arra, hogy meg kell erősíteni a határokon átnyúló interoperabilitást is egy olyan nemzeti interoperabilitási keret révén, amely teljes mértékben összhangban áll az európai interoperabilitási kerettel, továbbá az interoperábilis, emberközpontú és digitális közzolgáltatások alapjaként szolgál. Az EU arra ösztönzi Albániát, hogy hozzon létre nemzeti digitális személyiadat-tárcát, és ennek érdekében kövesse nyomon az EU digitális vívmányaihoz kapcsolódó fejleményeket, különös tekintettel az elektronikus azonosításról és a bizalmi szolgáltatásokról szóló uniós jogszabályra (eIDAS-rendelet), amelynek felülvizsgálata jelenleg folyik.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia szilárd kerettel rendelkezik az **államháztartási gazdálkodásra** vonatkozóan. Az EU hangsúlyozza, hogy Albániának tovább kell javítania a középtávú költségvetési keretet, és növelnie kell a költségvetési kockázatok nyomon követésére szolgáló intézményi kapacitásokat, valamint javítania kell a közberuházások irányítását. Az EU arra ösztönzi Albániát, hogy az ország költségvetési szakpolitikai hitelességének megerősítése érdekében hozzon létre Költségvetési Tanácsot.

3. 23. fejezet – Igazságszolgáltatás és alapvető jogok

Az EU hangsúlyozza, hogy Albánia jogszabályi és intézményi kerete már jelentős mértékben összhangban van az **igazságszolgáltatás működésének** területét érintő uniós vívmányokkal és a releváns európai normákkal. Az EU nyugtázza Albánia arra irányuló tervét, hogy a bírák, valamint az igazságszolgáltatási és az ügyészi rendszer függetlenségének további megerősítése, az elszámoltathatóság és a feddhetetlenség minden szinten történő további megszilárdítása, az igazságszolgáltatás hozzáférhetőségének és minőségének folyamatos biztosítása, továbbá az uniós vívmányokkal és az európai normákkal összhangban történő hatékony igazságszolgáltatás folyamatos garantálása révén tovább folytassa a 2016-ban elindított **igazságügyi reformot**.

Az EU nyugtázza az Albánia által az igazságszolgáltatási és az ügyészi rendszer **függetlensége és pártatlansága** terén elért eredményeket. Az EU nyugtázza Albánia arra irányuló terveit, hogy folytassa az igazságszolgáltatás önszabályozását ellátó szervek kapacitásának, függetlenségének és hatékonyságának fejlesztését, továbbá az elért eredményeknek – az érdemeken alapuló kinevezések és szakmai előmenetel, az előléptetések átláthatóságának fokozása, valamint a bírák és ügyészek pályafutása során a feddhetetlenség rendszeres ellenőrzésének szigorú fenntartása és teljes körű alkalmazása révén történő – megszilárdítását. Az EU nyugtázza továbbá, hogy Albánia elkötelezett az átvilágítási folyamat során meghatározott szigorú normák betartása, valamint annak biztosítása mellett, hogy az ügyek véletlenszerű elosztására vonatkozó szabályokat a gyakorlatban ténylegesen alkalmazzák. Az EU ezenkívül megelégedéssel nyugtázza Albánia arra irányuló terveit, hogy tovább erősítse az igazságszolgáltatási intézmények belső és külső beavatkozásokkal szembeni rezilienciáját. Az EU hangsúlyozza, hogy Albániában a végrehajtó és a törvényhozó hatalmi ágnak egyaránt tiszteletben kell tartania és – kiemelt feladatként kezelve – maradéktalanul végre kell hajtania az Alkotmánybíróság kötelező erejű határozatait. Az EU hangsúlyozza annak fontosságát, hogy Albánia biztosítsa a feddhetetlenségre, az átláthatóságra és az érdemeken alapuló kinevezésre vonatkozó legszigorúbb normák alkalmazását az igazságszolgáltatás önszabályozását ellátó szervek és más kulcsfontosságú igazságszolgáltatási és ügyészi szervek tagjainak a kinevezése során.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia jogi és intézményi kerete biztosítja az **elszámoltathatóság** szilárd szabályozását. Az EU megelégedéssel nyugtázza, hogy Albánia továbbra is megfelelően végrehajtja az átvilágítási folyamatot. Emellett nyugtázza Albánia arra vonatkozó tervét, hogy az átvilágítási folyamatot az alkotmányos határidőkön belül, a nemzetközi nyomonkövetési művelet keretében történő felügyelet mellett, rendezetten lezárja. Az EU hangsúlyozza, hogy Albániának folytatnia kell a büntetőeljárások megindítását azokkal a bírakkal és ügyészekkel szemben, akiket az átvilágítási folyamat során bűncselekmények elkövetésével vádoltak meg, valamint hangsúlyozza az átvilágítási folyamat során meghatározott szigorú normák betartásának fontosságát. Az EU emellett nyugtázza, hogy Albánia biztosítani kívánja, hogy az ellenőrző szolgálatok és az igazságszolgáltatás önszabályozását ellátó szervek – nevezetesen az Igazságügyi Főfelügyelet, valamint az Ügyészi és Bírói Főtanács – működése konzisztensen, minden szinten lehetővé tegye a meggyőző eredmények elérését az igazságszolgáltatási rendszer elszámoltathatósága és feddhetetlensége terén. Albániának a Bírói és az Ügyészi Főtanács nem bírói tagjainak kinevezésekor a feddhetetlenség és az érdemek legmagasabb szintjét kell biztosítania.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia megfelelő alapokkal rendelkezik az igazságszolgáltatási rendszer **minősége és hatékonysága** tekintetében. Az EU meglelégedéssel nyugtázza Albánia arra vonatkozó tervét, hogy elegendő emberi és pénzügyi erőforrást biztosítson ahhoz, hogy az igazságszolgáltatás teljeskörűen, hatékonyan és független módon működjön, és garantálja az igazságszolgáltatáshoz való jogot. Az EU meglelégedéssel hangsúlyozza Albánia arra vonatkozó tervét, hogy megerősítse a Bíró- és Ügyésképző Intézetet – beleértve a felvételi vizsgának az átláthatóságon és tisztességes versenyen alapuló javítását – annak érdekében, hogy magasabb szintű képzést biztosítson a leendő bírónak és ügyészeknek. Az EU nyugtázza Albániának a bíróságok rendelkezésére álló informatikai eszközök javítására irányuló tervét, valamint felkéri Albániát az integrált ügyviteli rendszer időben történő létrehozására és az igazságszolgáltatás fennmaradó betöltetlen álláshelyeinek folyamatos betöltésére, ami sürgős feladat az igazságszolgáltatás hatékonysága szempontjából.

Az EU megállapítja, hogy Albánia részben összehangolta a **korrupció elleni küzdelem** területére vonatkozó jogszabályi és intézményi keretét az uniós vívmányokkal. Az EU meglelégedéssel nyugtázza, hogy néhány esetben már jogerős ítélet született a magas rangú tisztviselőkkel szembeni korrupciós vádemelések nyomán. Az EU mindazonáltal hangsúlyozza, hogy a korrupció a közélet és az üzleti élet legtöbb területén általánosan jellemző – ideértve a központi és a helyi kormányzat valamennyi ágát és intézményét –, ezért továbbra is komoly aggodalomra ad okot. Az EU megállapítja továbbá, hogy a korrupcióellenes intézkedések eddig általánosságban csekély hatást gyakoroltak, különösen a korrupció kockázatának leginkább kitett ágazatokban. Az EU nyugtázza Albánia arra vonatkozó terveit, hogy tovább módosítsa a korrupció elleni küzdelem területére vonatkozó jogszabályi és intézményi keretét annak érdekében, hogy csökkentse annak bonyolultságát és biztosítsa a hatékonyságát. Az EU hangsúlyozza, hogy Albániának határozott előrelépést kell tennie a büntetlenségnek, valamint a korrupció általános és széles körben elterjedt jellegének a felszámolása terén, továbbá meglelégedéssel nyugtázza Albániának a következőkre irányuló terveit: az intézményi kapacitások megszilárdítása és a korrupció megelőzésével foglalkozó intézmények koordinációjának megerősítése; a korrupció és a szervezett bűnözés elleni küzdelemre szakosodott különleges ügyészség (SPAK) és a SPAK-bíróságok operatív és emberi kapacitásainak a megszilárdítása; valamint meggyőző eredmények felmutatása a korrupció – mindenekelőtt a magas szintű korrupció – rendszerszintű visszaszorítása terén, ideértve a vagyoni eszközök végleges elkobzását is. Az EU nyugtázza Albánia arra irányuló tervét, hogy megerősítse a korrupció megelőzésére szolgáló keret hatékonyságát, többek között az Európa Tanács Korrupció Elleni Államok Csoportja (GRECO) által kiadott ajánlások szisztematikus és eredményes végrehajtása révén. Az EU megjegyzi, hogy Albániának fontos biztosítania, hogy büntető jogszabályainak jövőbeli módosításai – többek között az esetleges amnesztiákra vonatkozóan is – megfeleljenek az uniós vívmányoknak és az európai normáknak, és hozzájáruljanak az országnak a korrupció következetes csökkentésére irányuló tervei végrehajtásához.

Az EU megállapítja, hogy Albánia részben összehangolta jogszabályi és intézményi keretét az **alapvető jogok** területére vonatkozó uniós vívmányokkal és európai normákkal, és hangsúlyozza, hogy az alapvető jogok gyakorlatban való érvényesítésének garantálása érdekében meg kell erősíteni a végrehajtást, így többek között erősíteni kell a független alapjogi intézmények kapacitásait.

Az EU megállapítja, hogy Albániának továbbra is fokozott erőfeszítéseket kell tennie a személyes adatok védelmének biztosítása érdekében. Az EU nyugtázza Albánia arra irányuló tervét, hogy a **személyes adatok védelmével** kapcsolatos jogi keretét összehangolja az uniós vívmányokkal, valamint fokozza az információs és adatvédelmi biztos, illetve az állami és magánszférabeli adatkezelők intézményi kapacitásait a jogok hathatós érvényesítése érdekében, ideértve a közvélemény tudatosságának növelését célzó intézkedéseket is. Az EU hangsúlyozza Albániának az adatvédelmi jogsértések hatékony kivizsgálására vonatkozó terveit, ideértve a nagyszabású jogsértéseket is.

Az EU megállapítja, hogy a **véleménynyilvánítás szabadságát** illetően Albánia jogi és intézményi kerete részben összhangban van az uniós vívmányokkal és a vonatkozó európai normákkal, valamint hogy továbbra is jelentős előrelépésekre van szükség. Az EU meglelégedéssel nyugtázza Albánia arra vonatkozó tervét, hogy lehetővé tegye a jogi és szabályozási keret mélyreható reformját, valamint a szükséges végrehajtási és jogérvényesítési intézkedések bevezetését a következők érdekében: a médiatulajdon átláthatóságának, a média pluralitásának és a szerkesztői függetlenségnek a megerősítése; a magán- és állami forrásokból történő médiafinanszírozás átláthatóságának fokozása; valamint a médiaszabályozó hatóság és az állami műsorszolgáltató autonómiájának megerősítése. Az EU megállapítja, hogy az újságírókat célzó szóbeli és fizikai támadások, lejárató kampányok és közéleti részvételt akadályozó stratégiai perek okozta légkör nem mutat javulást, és továbbra is foglalkozni kell ezekkel a problémákkal. Az EU hangsúlyozza, hogy Albániának teljeskörűen hatályon kívül kell helyeznie a becsületsértéssel és rágalmozással kapcsolatos büntetőjogi rendelkezéseket, és a rágalmozás polgári jogi vonatkozásait összhangba kell hoznia az európai normákkal. Az EU hangsúlyozza, hogy körültekintő nyomon követésre lesz szükség annak érdekében, hogy a formális intézkedések és biztosítékok ténylegesen végrehajtásra kerüljenek, és hogy azok nyomán kézzelfogható javulás következzen be az újságírók biztonsága és munkakörnyezete tekintetében. A jogi keret bármely módosításának összhangban kell állnia az európai normákkal és ajánlásokkal – többek között a Velencei Bizottság véleményeivel –, és a módosításokról inkluzív konzultációt kell folytatni a médiaszervezetekkel és a civil társadalommal.

A nemek közötti egyenlőséget és a megkülönböztetés tilalmát illetően Albánia részleges harmonizációt ért el az uniós vívmányokkal. E területtel kapcsolatban az EU nyugtázza Albánia arra irányuló terveit, hogy teljeskörűen összehangolja a megkülönböztetés tilalmával kapcsolatos jogi keretét az uniós vívmányokkal, és biztosítsa annak tényleges végrehajtását – ideértve a megkülönböztetésmentességért felelős biztos általi érvényesítést is –, többek között az LMBTIQ személyek tekintetében is. Az EU nyugtázza továbbá Albánia arra vonatkozó terveit, hogy biztosítsa a teljes körű harmonizációt a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos uniós vívmányokkal – ideértve az isztambuli egyezményt is –, és mindenekelőtt hatékonyan kezelje a nemi alapú erőszakot, fokozza az intézményi kapacitásokat, így az esélyegyenlőségi testületek kapacitásait is, valamint fokozza az erőszak áldozatait befogadó menedékhelyek fenntarthatóságát. Az EU hangsúlyozza, hogy biztosítani kell az intézkedések időben történő végrehajtását – többek között a megkülönböztetés tilalmával, továbbá a gyűlölet-bűncselekmények, a gyűlöletbeszéd, valamint a nemi alapú erőszak elleni küzdelemmel kapcsolatos jogi rendelkezéseknek az uniós vívmányokkal való összehangolása terén –, és szavatolni kell a nemek közötti egyenlőséget. Az EU felkéri Albániát arra, hogy rendeljen megfelelő erőforrásokat az intézményi kapacitás fokozásához és az áldozatoknak nyújtott jogorvoslati és segítségnyújtási szolgáltatások fenntarthatóságának biztosításához. Albánia kötelezettséget vállal a fogyatékossgal élő személyek jogainak további előmozdítására.

Az EU nyugtázza Albánia arra irányuló tervét, hogy fenntartsa és fokozza **a gyermekek jogainak** védelmét azáltal, hogy bővíti a közösségi alapú szolgáltatások hozzáférhetőségét a gyermekek intézményi elhelyezésének csökkentése érdekében. Az EU megjegyzi, hogy fontos, hogy Albánia határozott előrelépést érjen el a közösségi alapú ellátásra való átállás befejezése terén, többek között a fogyatékossgal élő gyermekek esetében is. Az EU hangsúlyozza, hogy a gyermek mindenek felett álló érdekére vonatkozó elv tiszteletben tartásának biztosítása érdekében időben végre kell hajtani a reformot.

A tulajdonhoz való jogot illetően az EU nyugtázza, hogy Albánia elfogadta a telekkönyvi törvényhez, valamint az átmeneti tulajdonjogi eljárások lezárásáról szóló törvényhez kapcsolódó végrehajtási jogszabályokat, de a végrehajtás terén továbbra is jelentős kihívások állnak fenn. Ezen belül is mindenekelőtt, a jogállamisági fejezetekre vonatkozó ütemterv értelmében a tulajdonhoz való jog biztosítása érdekében egy teljes mértékben digitalizált szolgáltatás gyakorlati kialakítása révén 2030-ra hatékony és átlátható ingatlan-nyilvántartási és integrált ingatlankezelési rendszert kell létrehozni, amely garantálja az egyértelmű és biztos tulajdoni jogcímek fellelhetőségét Albániában. Ezzel összefüggésben Albánia két időközi célt határozott meg 2026-ra, illetve 2028-ra vonatkozóan. Az első cél a kataszteri térképek digitalizálására, a második pedig az első nyilvántartásba vétel elvégzésére vonatkozik. E tekintetben az EU hangsúlyozza továbbá, hogy a továbbra is korlátozottan megvalósuló digitalizációs folyamattal összhangban Albániának biztosítania kell a kataszteri térképek közzétételét. Az EU hangsúlyozza, hogy Albániának biztosítania kell továbbá azt, hogy amint az egyes kataszteri térképek közzétételre kerültek, és az érintett fél benyújtja az ingatlanának nyilvántartásba vételéhez szükséges dokumentumokat, az Állami Földhivatal – a hatályos albán jogi keretben meghatározottaknak megfelelően – a megállapított 45 napos határidőn belül kiállítja a hatályos tulajdoni lapot, vagy tájékoztatja az érdekelt felet, hogy az említett ingatlanra (állami vagy magán) harmadik felek is igényt tartanak, hogy az érintett fél bírósághoz tudjon fordulni. Ezenkívül az EU felszólítja az Állami Földhivatalt, hogy egy korrupcióellenes integritási terv révén alakítson ki az érdekelt felek visszajelzéseit tükröző erőteljes korrupcióellenes intézkedéseket azzal a céllal, hogy 2025-től javuljon a szolgáltatásnyújtás átláthatósága, hatékonysága és elszámoltathatósága, ahogyan azt a jogállamisági fejezetekre vonatkozó ütemterv előírja. Az EU emellett hangsúlyozza, hogy továbbra is elengedhetetlen, hogy rendszeres és alapos pontosító tájékoztatásokat kapjon a korrupcióellenes integritási terv végrehajtásáról. Az EU hangsúlyozza, hogy az „Ingatlankezelő Hivatalnak” is teljes átláthatósággal kell működnie. Az EU szorgalmazza, hogy a jogállamisági ütemtervben előírtaknak megfelelően reális időkeret kerüljön meghatározásra a lehetséges kompenzációk végrehajtására vonatkozóan, 2026-ig. E tekintetben az EU felszólítja az albán hatóságokat, hogy foglalkozzanak az irathamisításoknak a bővítésről szóló, 2023. decemberi tanácsi következtetésekből ismertett kérdésével is. Az EU újlag hangsúlyozza továbbá, hogy a beruházási jogszabályoknak az uniós legjobb gyakorlatokkal összhangban történő felülvizsgálata továbbra is kiemelt fontosságú kérdést jelent, és 2026-ra meg kell valósulnia, ahogyan azt a növekedési terv reformprogramja előírja. Az EU annak biztosítására szólítja fel az albán hatóságokat, hogy a „közérdekű” célból megvalósuló kisajátításokat a jogos tulajdonosoknak járó méltányos kompenzáció kísérje. Az EU hangsúlyozza továbbá, hogy az ingatlanok besorolására (szántóterület vagy építési földterület) irányuló egyértelmű eljárás hozzájárulna a téves besorolások vagy bármely visszaélés megelőzéséhez. Az EU nyugtázza Albánia arra irányuló tervét, hogy e területen biztosítsa a hatékony jogvédelmet és a bírósági ítéletek – különösen az Emberi Jogok Európai Bírósága által hozott ítéletek – következetes végrehajtását.

Az EU nyugtázza Albánia arra irányuló terveit, hogy nemzetközi kötelezettségeivel, valamint az európai és a nemzetközi normákkal összhangban megvédje és előmozdítsa a **kisebbségekhez** tartozó személyek jogait, többek között a jogszabályi keret hatékony végrehajtásának biztosítása révén. Az EU továbbra is sürgeti Albániát, hogy a jogállamisági ütemtervben előirányzottaknak megfelelően 2024 végéig fogadja el az önmeghatározásra és az egyéb, ehhez kapcsolódó jogokra, valamint a közigazgatási szervekkel és a hatóságokkal való kapcsolatfelvétel során a nemzeti kisebbségek nyelveinek használatára vonatkozó fennmaradó végrehajtási rendeleteket. Az EU hangsúlyozza, hogy e rendeletek gyors elfogadásának és az ország egész területén való végrehajtásának összhangban kell lennie az európai és a nemzetközi normákkal, valamint abba valamennyi érintett érdekelt felet be kell vonni, összhangban a bővítésről szóló, 2023. decemberi tanácsi következtetésekkel. Az EU felszólítja az albán hatóságokat, hogy a fent említett rendeletek elfogadása során biztosítsák, hogy az európai és a nemzetközi normákkal összhangban, a jogszabályokban és a gyakorlatban egyaránt tartsák tiszteletben a szabad önmeghatározáshoz való jogot. Az EU megállapítja továbbá, hogy fokozni kell a nemzeti kisebbségekkel foglalkozó állami bizottság és a helyi hatóságok intézményi kapacitását. A roma és egyiptomi kisebbséget illetően az EU nyugtázza Albánia arra irányuló terveit, hogy teljesítse a Poznani Nyilatkozat szerinti, az oktatás, a foglalkoztatás, a lakhatás és az egészségügy területén vállalt kötelezettségeket, és megerősítse a nemzeti roma kapcsolattartó pontot. Az EU felkéri Albániát, hogy rendeljen megfelelő nemzeti erőforrásokat a szakpolitikai intézkedések végrehajtásához, és erősítse meg a koordinációt ezen a területen. Az EU nyugtázza továbbá, hogy Albánia olyan rendelkezéseket vezetett be, amelyek lehetővé teszik, hogy a kisebbségekhez tartozó személyek megőrizzék és fejlesszék kulturális örökségüket, valamint elmélyítsék a történelmükkel kapcsolatos ismereteket.

Az EU hangsúlyozza, hogy Albániának a csatlakozást követően biztosítani kell jogszabályi keretének az uniós vívmányokkal való teljes körű összehangolását **az uniós polgársághoz fűződő jogok** maradéktalan érvényesülésének biztosítása érdekében.

4. 24. fejezet – A jog érvényesülése, szabadság és biztonság

Az EU megállapítja, hogy Albánia rendelkezik **a szervezett bűnözés elleni küzdelemhez** szükséges jogi és intézményi kerettel, ám e keretben módosításokat kell elfogadni az uniós vívmányokkal való teljes körű összehangolás érdekében, többek között a pénzmosás bűncselekménnyé nyilvánítására, valamint a vagyonvisszaszerzésre és -elkobzásra vonatkozó jogszabályok tekintetében. Az EU kiemeli, hogy az Albániának az uniós tagállamokkal, a CEPOL-lal, az Europollal és az Eurojusttal folytatott bűnüldözési együttműködése, valamint az EMPACT-ban való nagyon aktív részvétele pozitív eredményeket hoz. Az EU megjegyzi, hogy ezeket az erőfeszítéseket tovább kell fokozni. Az EU emellett hangsúlyozza, hogy további erőfeszítésekre van szükség a szervezett bűnözéssel és a pénzmosással kapcsolatos nyomozások, büntetőeljárások, jogerős ítéletek, valamint vagyonieszköz-lefoglalások és -elkobzások területén, továbbá a proaktív és hatékony nemzetközi együttműködés terén elért eredmények megszilárdítása érdekében. Az EU megjegyzi, hogy Albániának megfelelő erőforrásokat kell biztosítani a szervezett bűnözés elleni küzdelemmel foglalkozó intézmények számára. Az EU nyugtázza továbbá, hogy Albánia biztosítani kívánja, hogy a büntetőeljárásokat a kezdetektől fogva szisztematikusan pénzügyi nyomozás kísérje, valamint hogy az összetett pénzügyi nyomozások kezelésére vonatkozó kapacitást tervez kialakítani. Az EU emellett nyugtázza Albániának a vagyoni eszközök lefoglalásának és elkobzásának fokozására, a bűncselekményekhez kapcsolódó vagyoni eszközök befagyasztására, valamint társadalmi újrafelhasználásuk előmozdítására vonatkozó kötelezettségvállalását.

Az EU nyugtázza, hogy Albániát – az adóamnesztiára, illetve az adószabályoknak való önkéntes megfelelésre vonatkozó tervezett program felfüggesztését követően – törölték a Pénzügyi Akció Munkacsoportnak (FATF) a fokozott nyomonkövetési eljárás alatt álló joghatóságokról vezetett jegyzékéből. Az EU megjegyzi, hogy Albániának fontos biztosítani, hogy a jövőbeli büntetőjogi módosítások – többek között az esetleges amnesztiák és az adószabályoknak való önkéntes megfelelésre vonatkozó programok – összhangban legyenek az ország terveivel, és előmozdítsák a szervezett bűnözés elleni küzdelmet, továbbá összhangban legyenek a vonatkozó uniós vívmányokkal és nemzetközi normákkal, így például a Moneyval és a FATF által meghatározottakkal.

Az EU felkéri Albániát, hogy fogadjon el a **kiberbűnözés** területére vonatkozó minden szükséges jogszabályt és végrehajtási intézkedést, és a kiberbűnözés elleni hatékony küzdelem érdekében csatlakozzon a Budapesti Egyezményhez csatolt második kiegészítő jegyzőkönyvhöz. Az EU megjegyzi, hogy Albániának meggyőző eredményeket kell felmutatnia a kiberbűnözés megelőzése és visszaszorítása terén, különösen a kiberbűnözők felderítésére, nyomon követhetőségére és büntetőeljárás alá vonására összpontosító, hatékonyabb bűnüldözési reagálás biztosításával.

Az EU nyugtázza Albániának a **gyermek szexuális bántalmazása** valamennyi formájának bűncselekménnyé nyilvánítására irányuló tervét, és felkéri Albániát, hogy fordítson különös figyelmet a gyermekek online és offline szexuális bántalmazással szembeni védelmére és a gyermekek online és offline szexuális bántalmazásának megelőzésére (beleértve az újra áldozattá válás megelőzését is).

Az EU megjegyzi, hogy Albániában nagy mennyiségű tűzfegyver van jelen, és felkéri Albániát, hogy szorítsa vissza a jogosulatlan tűzfegyvertartást és a **tűzfegyverek tiltott kereskedelmét**. Az EU hangsúlyozza, hogy Albániának össze kell hangolnia intézkedéseit a Nyugat-Balkánra vonatkozó, a kézi- és könnyűfegyverek (SALW) ellenőrzésének javítására irányuló regionális ütemterv céljaival. Az EU emellett nyugtázza Albánia arra irányuló tervét, hogy fokozza azon erőfeszítéseit, amelyek célja a tűzfegyverekkel / a kézi- és könnyűfegyverekkel való visszaéléshez, azok jogosulatlan tartásához és tiltott kereskedelméhez kapcsolódó veszélyekre és kockázatokra irányuló figyelemfelkeltés, tájékoztatás és oktatás, illetve a tiltott tűzfegyverek mennyiségének legalizálás, önkéntes beszolgáltatás és hatástalanítás révén történő csökkentése.

Az EU megállapítja, hogy Albánia az **emberkereskedelemnek** származási, tranzit- és célországa is egyben, ezért meg kell erősítenie az emberkereskedelem elleni intézkedéseit, ennek során pedig különös figyelmet kell fordítania az emberkereskedelem nőkre és lányokra gyakorolt erőteljes hatására. Az EU kiemeli, hogy Albánia – áldozatközpontú megközelítést alkalmazva – fokozni tervezi a korai azonosítást és az áldozatvédelmet. Az említett megközelítést jobban és következetesebben be kell építeni a nyomozásokba és a büntetőeljárásokba. Az EU hangsúlyozza, hogy Albániának e területen meggyőző eredményeket kell felmutatnia a proaktív nyomozások, a büntetőeljárások és a jogerős ítéletek terén.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia bűnüldöző hatóságai jó színvonalú **kábítószerügyi együttműködést** folytatnak az uniós tagállamok hatóságaival. Az EU felkéri Albániát, hogy fogadjon el a kábítószeres területre vonatkozó átfogó stratégiai keretet. Az EU hangsúlyozza, hogy e formális keret elfogadásán túl döntő fontosságú lesz, hogy Albánia átfogó stratégiai megközelítést alkalmazzon a kábítószer-növény-termesztés, valamint a kábítószeres előállítás és tiltott kereskedelme elleni hatékony és következetes küzdelem érdekében. Az EU nyugtázza továbbá Albánia arra irányuló tervét, hogy megerősítse és működőképessé tegye az intézményi keretét, különösen a nemzeti kábítószerügyi megfigyelőközpontnak és az új pszichoaktív anyagokkal kapcsolatos információcserére vonatkozó operatív nemzeti korai előrejelző rendszernek a létrehozása révén. Az EU hangsúlyozza, hogy Albániának meggyőző eredményeket kell felmutatnia a kábítószeres lefoglalása és megsemmisítése, valamint a kapcsolódó vagyoni eszközök elkobzása terén.

Az EU megállapítja, hogy Albánia rendelkezik a **terrorizmus elleni küzdelemhez** szükséges stratégiai, jogi és intézményi kerettel, amely azonban az uniós vívmányokkal való teljes körű összehangolás érdekében módosításokat igényel. Az EU nyugtázza, hogy Albánia megfelelő erőforrásokat kíván biztosítani, fokozni tervezi az ügynökségek közötti és a nemzetközi együttműködést, valamint meg kívánja erősíteni az ügyviteli és az áldozatkezelési mechanizmusokat. Az EU nyugtázza az erőszakos szélsőségeség megelőzése és az ellene folytatott küzdelem terén – különösen az erőszakos szélsőségeség elleni küzdelem központjának megerősítése révén – tett erőfeszítéseket. Az erőfeszítések elismerésre méltók, ám a börtönökben történő radikalizálódásra, valamint a terrorista tartalmak online terjesztésére továbbra is figyelmet kell fordítani. Az EU megállapítja, hogy a regionális együttműködés, valamint az érzékeny információknak az Európával és a tagállamokkal folytatott cseréje kielégítő. Az EU hangsúlyozza, hogy a terrorizmusfinanszírozás és a pénzmosás kezelése érdekében további munkára van szükség, különösen a terrorizmus finanszírozásával kapcsolatos nyomozások hatékonyságának javítása révén. Az EU nyugtázza továbbá, hogy Albánia jelenleg módosítja az utasnyilvántartási adatállomány (PNR) használatát szabályozó jogszabályait a terrorizmus és a légi közlekedéshez kapcsolódó súlyos bűncselekmények elleni küzdelemre irányuló képességének fokozása érdekében.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia kötelezettséget vállal a **kritikus infrastruktúra védelmére**, mégpedig a kritikus szervezetek rezilienciájára vonatkozó jogi keretének felülvizsgálata, a kritikus infrastruktúrák felderítésére szolgáló kapacitások javítása és az azok kezelésére vonatkozó kritériumok kidolgozása révén, ideértve a kockázatelemzést is. Albániának biztosítania kell az 5G hálózatok biztonságos kiépítését, valamint az 5G kiberbiztonsággal kapcsolatos uniós eszköztár átfogó végrehajtását.

Az EU megállapítja, hogy Albánia jogszabályai tartalmazzák a **büntető-, polgári és kereskedelmi ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés** alapelveit, de az uniós vívmányokkal való további harmonizációra van szükség. Az EU nyugtázza Albánia azon tervét, hogy ratifikálja az igazságügyi együttműködés területén még fennmaradó releváns nemzetközi egyezményeket, mindenekelőtt a joghatósági megállapodásokról szóló (2005. évi) hágai egyezményt. Az EU felkéri továbbá Albániát, hogy fokozza a közigazgatási kapacitását annak érdekében, hogy megfeleljen a büntető-, polgári és kereskedelmi ügyekben folytatott igazságügyi együttműködésre vonatkozó uniós követelményeknek.

A migrációt illetően az EU megállapítja, hogy Albániának naprakésszé kell tennie az átfogó nemzeti migrációs stratégiáját és az ahhoz kapcsolódó cselekvési tervét, valamint folytatnia kell a Bizottság által 2022 decemberében előterjesztett, a Nyugat-Balkánra vonatkozó uniós cselekvési terv végrehajtását. Az EU hangsúlyozza, hogy Albániának emellett ki kell dolgoznia, el kell fogadnia, végre kell hajtania és tesztelnie kell a jelentős számú migráns és menedékkérő érkezése esetére vonatkozó vészhelyzeti tervet, és gondoskodnia kell annak megfelelő finanszírozásáról. Az EU továbbá nyugtázza Albánia azon tervét, hogy elfogadja a jogszerű migráció területére vonatkozó szükséges módosításokat annak érdekében, hogy a jogszabályai igazodjanak a családegyesítésre vonatkozó egyes rendelkezésekhez, az összevont engedélyt érintő szabályokhoz, valamint az uniós kékkártyával kapcsolatos közelmúltbeli változásokhoz. Az EU felkéri Albániát, hogy fogadjon el módosításokat az irreguláris migráció területén, többek között annak érdekében, hogy igazodjon a munkáltatókkal szembeni szankciókról szóló irányelvhez¹. Az EU üdvözlí, hogy a határ- és migrációs rendszeten belül visszaállították a nyomozati hatásköröket. Az EU megjegyzi, hogy növelni kell a határ- és migrációs rendszer személyzeti létszámát és kapacitását. Az EU kiemeli, hogy Albánia nagyon jó együttműködést folytat a tagállamokkal és a Frontexszel a visszafogadási és visszaküldési műveletek terén. Az EU felkéri Albániát, hogy biztosítson megfelelő befogadási kapacitást, valamint hogy az idegenrendészeti jogszabályokkal és az uniós vívmányokkal összhangban alkalmazza a visszaküldési eljárásokat.

Az EU nyugtázza az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségével a nemzeti **menekültügyi** és befogadási rendszer megerősítése terén folytatott együttműködést. Az EU felkéri Albániát, hogy színvonalasan hajtsa végre az új menekültügyi törvényt, és alakítsa ki a szükséges további közigazgatási kapacitásokat, ezzel egyidejűleg biztosítva az uniós vívmányokkal való további jogszabályi összehangolást. Az EU felkéri továbbá Albániát, hogy rendszeresen vegye igénybe a menekültügyi eljárást. Az EU emellett nyugtázza Albánia arra irányuló tervét, hogy a menedékkérők kezelését közvetlen kormányzati támogatásokon és szolgáltatásokon keresztül végezze. Az EU megjegyzi, hogy az uniós tagállamokban megalapozatlan menedékjog iránti kérelmet benyújtó nagyszámú albán állampolgár problémája továbbra is folyamatos és kitartó erőfeszítéseket igényel.

¹ A 2009/52/EK irányelv.

Az EU megállapítja, hogy Albánia **vízumpolitikája** még nincs teljes mértékben összehangolva az EU vízumpolitikájával. Az EU emlékeztet arra, hogy a vízumkötelezettség ideiglenes eltörlése nincs összhangban az uniós vívmányokkal. Az EU nyugtázza, hogy Albánia tervet vázolt fel vízumpolitikájának az EU vízumpolitikájával való összehangolására, és felkéri az országot, hogy időben tegye meg az ennek nyomán szükséges lépéseket. Az EU ezenkívül megjegyzi, hogy Albánia információs rendszereiben további technikai kiigazításokat kell majd végrehajtani a Vízuminformációs Rendszernek (VIS) való megfelelés érdekében.

Az EU nyugtázza, hogy a határőrizet területén jó és folyamatos operatív együttműködés áll fenn a Frontexszel, mégpedig **a Schengennel és a külső határokkal** kapcsolatos, 2019 óta folytatott közös műveleten keresztül. Az EU emlékeztet arra, hogy a schengeni vívmányok egy része csak azt követően lesz alkalmazandó Albániában, hogy a Tanács határoz arról, hogy az Albánia felkészültségéről szóló vonatkozó schengeni értékelés alapján megszüntetik a személyek belső határokon történő ellenőrzését, figyelembe véve az annak megerősítéséről szóló bizottsági jelentést is, hogy Albánia továbbra is teljesíti a csatlakozási tárgyalásokon vállalt és a schengeni vívmányok szempontjából releváns kötelezettségeit. Az EU nyugtázza, hogy Albánia kezelni szándékozik a határőrök nagyarányú fluktuációját.

Az **eurohamisítást** illetően az EU nyugtázza Albánia azon tervét, hogy az euro pénzhamisítás elleni védelméről szóló, vonatkozó együttműködési megállapodásoknak megfelelően további információcserére fog törekedni az Európai Bizottsággal, az Europollal és az Európai Központi Bankkal.

5. Gazdasági kritériumok

Az EU nyugtázza, hogy Albánia jó úton halad afelé, hogy **működő piacgazdasággá** váljon. Az EU nyugtázza, hogy folyamatosan javul Albánia azon képessége, hogy meg tudjon birkózni az Unión belül érvényesülő versenyképesséssel és piaci erővel. Az EU kiemeli, hogy az országon belül továbbra is széles körű konszenzus áll fenn a gazdaságpolitika alapjait illetően, ideértve az állam korlátozott gazdasági szerepét és a piac liberalizációja iránti politikai elkötelezettséget. Az EU megjegyzi, hogy noha az elmúlt években némi előrelépés történt ezen a téren, a gyenge jogbiztonság, az informális gazdasági tevékenység magas szintje, a pénzügyi ágazat alacsony fejlettségi szintje és a földtulajdoni jogcímek bejegyzésével kapcsolatos nehézségek továbbra is korlátozzák a piacgazdaság hatékony működését, ami a lehetőségektől elmaradó, lassú konvergenciában és növekedésben nyilvánul meg. Az EU felkéri Albániát, hogy módszeresen és alaposan foglalkozzon az egymást követő bővítési csomagokban, valamint az EU és a Nyugat-Balkán közötti gazdasági és pénzügyi párbeszéd keretében elfogadott együttes következtetésekben foglalt, közösen elfogadott uniós szakpolitikai ajánlásokkal, továbbá a növekedési terv keretében teendő jövőbeli kötelezettségvállalásokkal. Mindezek várhatóan segíteni fogják Albániát a gazdasági kritériumok teljesítésében. Az EU kiemeli, hogy – bár a regionális és az európai szinthez képest továbbra is jelentős az elmaradás – Albánia energetikai és közlekedési infrastruktúrája, a gazdaság digitalizációja, valamint az oktatási eredmények terén számottevő javulás tapasztalható. Az EU ezenkívül megjegyzi, hogy továbbra is magas szinten kell folytatni a fizikai infrastruktúra valamennyi területére irányuló beruházásokat, és ezt a közberuházások megfelelőbb kezelésének és irányítási reformoknak kell kiegészíteniük. Az EU felkéri Albániát, hogy javítsa versenyképességét, amelyet jelenleg a következő tényezők csorbítanak: a vállalkozói és technológiai know-how hiánya, a humán fejlődés terén eszközölt beruházások elégtelen szintje, a K+F-re fordított – jobb minőségű és magasabb szintű oktatási eredmények elérésére irányuló – kiadások tartósan alacsony szintje, valamint a kutatásba való beruházásra irányuló ösztönzők elégtelensége. Az EU felkéri továbbá Albániát, hogy növelje a szociális védelem és az egészségbiztosítás hatókörét és megfelelőségét, arra törekedve, hogy az inkluzív és társadalmilag kiegyensúlyozott gazdasági fejlődés lehetővé tétele érdekében csökkentse a szegénység kockázatának kitett lakosság arányát.

6. 5. fejezet – Közbeszerzés

Az EU nyugtázza, hogy Albánia a **hagyományos és a közüzemi ágazatok** területén nagymértékben összehangolta jogszabályait az uniós vívmányokkal. Az EU felkéri Albániát, hogy vizsgálja felül az árubeszerzésre és szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződésekre vonatkozó értékhatárokat annak érdekében, hogy a közbeszerzési eljárásokban alkalmazott minimális időtartamok, valamint a fellebbezések benyújtására vonatkozó határidők összhangba kerüljenek az uniós közbeszerzési irányelvekkel. Az EU megállapítja továbbá, hogy a koncessziók területén Albánia részben összehangolta jogszabályait az uniós vívmányokkal. Az EU felkéri Albániát, hogy folytassa a jogharmonizációt többek között olyan kérdések kezelése érdekében, mint például az önkéntes ajánlatok, a hasznosítási kockázat és a jogszabályi hatály. Az EU kiemeli, hogy Albánia a **védelmi beszerzés** területén nagymértékben összehangolta jogszabályait az uniós vívmányokkal.

Az EU megállapítja, hogy Albánia mérsékeltten felkészült a közbeszerzésekkel kapcsolatos **végrehajtási és jogérvényesítési kapacitás** tekintetében. Az EU hangsúlyozza, hogy a közbeszerzési rendszer keretében – a hatékonyság mellett – a közbeszerzési műveletekkel kapcsolatos átláthatóságra, integritásra és versenyre is nagyobb hangsúlyt kell fektetni. Az EU felkéri Albániát, hogy a közbeszerzési rendszer működésének további javítása érdekében erősítse meg az ajánlatkérőknek a Közbeszerzési Hatóságon keresztül nyújtott támogatást.

Az EU kiemeli, hogy Albánia nagymértékben összehangolta jogszabályait a **jogorvoslati eljárásokra** vonatkozó irányelvvel. Az EU megállapítja, hogy az elektronikus beadványok és az elektronikus ügyvitel tekintetében az Albánia által bevezetett átfogó elektronikus fellebbezési és panaszkezelési rendszer magas szintű átláthatóságot biztosít, és javítja a panaszok időben történő feldolgozását. Az EU felkéri Albániát, hogy a nagyszámú panasz kezelése érdekében javítsa a közbeszerzési bizottság kapacitását.

7. 18. fejezet – Statisztika

Az EU megállapítja, hogy Albánia **statisztikai infrastruktúrája** részben összhangban áll az uniós vívmányokkal. Az EU felkéri Albániát, hogy az uniós vívmányokkal való teljes körű jogharmonizáció megvalósítása érdekében különítsen el megfelelő erőforrásokat a statisztikai ágazat számára.

Az EU nyugtázza, hogy Albánia az uniós vívmányoknak való változó mértékű megfelelés mellett bevezette a fő **uniós osztályozást**. Az EU felkéri Albániát, hogy az uniós vívmányoknak való maradéktalan megfelelés biztosítása érdekében gondoskodjon a statisztikai célú nyilvántartásokkal kapcsolatos további szükséges munkáról.

Az EU kiemeli, hogy Albánia részben összehangolta jogszabályait az **ágazati statisztikákra** vonatkozó uniós vívmányokkal. Az EU felkéri Albániát, hogy a teljes jogharmonizáció megvalósítása érdekében tegyen további előrelépést valamennyi statisztikai területen.

8. 32. fejezet – Pénzügyi ellenőrzés

Az EU megállapítja, hogy Albánia részben összehangolta jogszabályait az **államháztartási belső ellenőrzésre** vonatkozó uniós vívmányokkal, és hogy Albánia jogszabályi kerete jobbra összhangban van az uniós normákkal. Az EU hangsúlyozza, hogy a belső kontrollrendszer csak részben hatékony, és a vezetői elszámoltathatóság a gyakorlatban továbbra is korlátozott. Az EU felkéri Albániát, hogy javítsa a hatékony belső kontroll végrehajtását, és erősítse meg a központi harmonizációs egység által végzett nyomon követést.

Az EU felkéri Albániát, hogy az uniós szakmai normáknak és elveknek való maradéktalan megfelelés érdekében fokozza a belső és a külső **ellenőrzési funkciók** hatását.

Az EU felkéri Albániát, hogy nemzeti jogszabályait teljes mértékben hangolja össze az **EU pénzügyi érdekeit** érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló uniós irányelvvel.

Az EU felkéri Albániát, hogy hivatalosan alakítsa ki és fokozza az **euro pénzhamisítás elleni védelme** terén az illetékes nemzeti hatóságok közötti együttműködést.

* * *

Figyelembe véve Albánia felkészültségének jelenlegi állapotát, és abból kiindulva, hogy Albániának további előrehaladást kell elérnie jogszabályainak az 1. témakör hatálya alá tartozó uniós vívmányokkal és vonatkozó európai normákkal való összehangolása és ezek végrehajtása terén, az EU megállapítja, hogy mielőtt a témakörre vonatkozó tárgyalási folyamatban a következő lépésekre sor kerülhet, a következő *időközi kritériumok* teljesítésére lenne szükség:

- az 1. témakör vonatkozásában horizontális szinten: Albánia egy szilárd és multidiszciplináris mechanizmus révén biztosítja a jogállamisággal, a közigazgatási reformmal és a demokratikus intézmények működésével kapcsolatos ütemtervek folyamatos végrehajtásának szoros és állandó nyomon követését, különös figyelmet fordítva a humán- és a pénzügyi erőforrások megfelelőségére, az intézményi kapacitásra, a megállapított határidők betartására, valamint a civil társadalommal folytatott aktív párbeszédre.

23. fejezet – Igazságszolgáltatás és alapvető jogok

Albánia folytatja átfogó igazságügyi reformjának végrehajtását, javítva az igazságszolgáltatási rendszer pártatlanságát, függetlenségét, elszámoltathatóságát, szakmaiságát, minőségét és hatékonyságát. Albánia elsősorban akkor teljesíti ezt a kritériumot, ha megtette a következőket:

- folytatja az igazságügyi reform megfelelő végrehajtását, amelyet a vonatkozó uniós vívmányokkal és európai normákkal összhangban kell konszolidálni, többek között az igazságszolgáltatás önszabályozását ellátó szervek – nevezetesen a Bírói Főtanács és az Ügyészi Főtanács – kapacitásának, hatékonyságának és függetlenségének, így például a feddhetetlenség, az érdekesség és az átláthatóság elvének a további megerősítése révén, például tagjaik kinevezése során,
- megerősíti a függetlenséget és az elszámoltathatóságot az átvilágítási folyamatnak a nemzetközi nyomonkövetési művelet keretében történő rendezett lezárásával, valamint az igazságszolgáltatási rendszer minden szintjén fenntartja az elszámoltathatóságot és a feddhetetlenséget a megfelelő kapacitásokkal rendelkező Igazságügyi Főfelügyelet, valamint Bírói Főtanács és Ügyészi Főtanács által végzett átvilágítási folyamatot követően, többek között alapos értékelésekkel, a vagyonynyilatkozatok szisztematikus és hatékony ellenőrzésével, összhangban az átvilágítás során meghatározott szigorú normákkal, az érdemeken alapuló kinevezések és előléptetések következetes alkalmazásával, továbbá biztosítja az igazságszolgáltatási rendszerre irányuló jogtalan belső és külső befolyásolási kísérletekkel szembeni rendszerszintű rezilienciát,

- javítja az igazságszolgáltatás minőségét, többek között az értékelési ügylátalék azáltal történő csökkentésével, hogy teljesíti a minőségi és mennyiségi elemeket tartalmazó objektív kritériumokon alapuló éves tervezési előjelzések kétharmadát, jelentősen előrelépve az indokálással ellátott határozatok időben történő közzététele terén, javítva az alap- és továbbképzés minőségét, megerősítve a Bíró- és Ügyésképző Intézetet, mindenekelőtt az oktatási személyzet feddhetetlenségének és minőségének biztosításával, valamint a kapacitások és a felvételi vizsga javításával,
- fokozatosan javítja a bíróságok és az ügyészségek hatékonyságát és teljesítményét, valamint előmozdítja az igazságszolgáltatási szolgáltatások minőségét, beleértve a rövidebb ügyintézési időket, az ügylátalék csökkentését, a betöltetlen bírói álláshelyek mintegy felének betöltését és a támogató személyzet létszámának növelését, elegendő beruházást eszközölve a következőkbe: igazságszolgáltatási költségvetés – többek között infrastruktúra – annak érdekében, hogy az az uniós átlagot közelítő mértékben megfelelően fedezze az igazságszolgáltatási igényeket, továbbá az alternatív vitarendezés előmozdítása és egy megfelelően működő integrált ügyviteli rendszer létrehozása.

Albánia további jelentős előrelépést tesz a korrupció megelőzése és az ellene való küzdelem terén. Albánia elsősorban akkor teljesíti ezt az időközi kritériumot, ha megtette a következőket:

- a korrupció elleni küzdelem céljából fokozza a szakosodott korrupcióellenes szerveknek és a rendes igazságügyi intézményeknek a működési kapacitásait, valamint megszilárdítja ezen szervek és intézmények pénzügyi és humán erőforrásait,
- valamennyi szinten kézzelfogható előrelépést tesz a korrupciós ügyekben indított nyomozások, büntetőeljárás alá vonások és az ilyen ügyekben hozott ítéletek terén való meggyőző eredmények felmutatása, különösen a magas szinten elkövetett korrupciót érintő ügyekben hozott jogerős ítéletek tekintetében, beleértve a vagyoni eszközök lefoglalását és az elkobzását is,
- megerősíti a korrupció megelőzésére szolgáló keret hatékonyságát, többek között azáltal, hogy jelentős előrelépést tesz a GRECO-ajánlások végrehajtása terén, biztosítja a vagyonnyilatkozatok hatékony ellenőrzését, a közigazgatási vizsgálatokat pedig következetesen megfelelő szankciókkal, illetve büntetőeljárás kezdeményezésével zárja.

Albánia a gyakorlatban tovább erősíti az alapvető jogok védelmét. Albánia elsősorban akkor teljesíti ezt az időközi kritériumot, ha megtette a következőket:

- elfogadja az adatvédelmi reformot, és megkezdje annak az uniós vívmányokkal összhangban történő végrehajtását, többek között következetes reagálás és hatékony biztosítékok alkalmazását a magánélet és a személyes adatok védelme érdekében,
- fokozza a véleménynyilvánítás – és azon belül egyebek mellett a tömegtájékoztatás – szabadságát, többek között az európai normákkal, legjobb gyakorlatokkal és ajánlásokkal összhangban megreformált jogalkotási és szabályozási keret, valamint az újságírók biztonságának növelését célzó konkrét intézkedések révén,
- megerősíti az intézményi kapacitásokat, így például az egyenlőségi testületekét, biztosítja jogszabályainak a megkülönböztetés tilalmára, a nemek közötti egyenlőségre és a nemi alapú erőszak elleni küzdelemre vonatkozó uniós vívmányokkal való összehangolását, továbbá hatékony mechanizmusokat biztosít az áldozatoknak a jogorvoslathoz és a segítségnyújtáshoz, és ezt javarészen az állami költségvetés biztosítja,
- megerősíti a gyermekvédelmi rendszert, a gyermek mindenek felett álló érdekének mint vezérelvnek a szem előtt tartásával, többek között a szülői felügyelet nélkül maradt vagy fogyatékkal élő gyermekek tekintetében, mindenekelőtt a közösségi gondozásra való áttérés befejezésével,
- határozott előrelépést tesz a következők irányába: egy olyan hatékony és átlátható ingatlan-nyilvántartási és integrált ingatlankezelési rendszer létrehozása, amely garantálja az egyértelmű és biztos tulajdoni jogcímek fellelhetőségét, továbbá egy teljes mértékben digitalizált szolgáltatás kialakítása a gyakorlatban, legkésőbb az Albánia által a jogállamisági ütemtervben tett idevágó kötelezettségvállalások szerinti időpontig; határozott előrelépést tesz a következők irányába: annak biztosítása, hogy a telekkönyvi nyilvántartásban található minden adat – többek között a tulajdonosi jogcímek és a kataszteri térképek – digitalizáltak legyenek, és azokat gondosan frissítsék az egymást átfedő vagy pontatlan adatok szisztematikus eltávolítása érdekében, valamint annak szavatolása, hogy a panaszokat hatékonyan kezeljék, továbbá az ingatlanok első nyilvántartásba vételének elvégzése, mindezt legkésőbb az Albánia által a jogállamisági ütemtervben tett idevágó kötelezettségvállalások szerinti időpontig, csökkenti az ingatlanügyekkel kapcsolatos bírósági ügyhátralékot, és biztosítja a bírósági határozatok hatékony érvényesítését,
- elfogadja a kisebbségekhez tartozó személyek tekintetében a szabad önmeghatározásra és a nyelvhasználatra vonatkozó, az európai normákkal összhangban álló, a jogállamisági ütemtervben előírt rendleteket, valamint megerősíti a végrehajtási kapacitást, többek között a nemzeti kisebbségekkel foglalkozó bizottság végrehajtási kapacitását és erőforrásait is,
- fokozottabban összehangolja jogszabályi keretét az állampolgársághoz fűződő jogokkal kapcsolatos uniós vívmányokkal.

24. fejezet – A jog érvényesülése, szabadság és biztonság

Albánia kézzelfogható eredményeket ér el a szervezett bűnözés elleni küzdelemben. Albánia elsősorban akkor teljesíti ezt az időközi kritériumot, ha megtette a következőket:

- jogszabályait fokozottabban összehangolja a szervezett bűnözés elleni küzdelemre, többek között a pénzmosás bűncselekménnyé nyilvánítására, valamint a vagyonvisszaszerzésre és -elkobzásra vonatkozó uniós vívmányokkal,
- kézzelfogható előrelépést ér el a tekintetben, hogy meggyőző eredményeket tudjon felmutatni a súlyos és szervezett bűnözés (többek között az emberkereskedelem és a gyermekek szexuális bántalmazása, a kiberbűnözés, a fegyverkereskedelem, a kábítószer-kereskedelem), a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás minden területén folytatott nyomozások, büntetőeljárások és jogerős ítéletek vonatkozásában,
- demonstrálja, hogy hiteles és következetes gyakorlattal rendelkezik párhuzamos pénzügyi nyomozások indításában a szervezett bűnözés és a pénzmosás területén,
- kézzelfogható előrelépést ér el a tekintetben, hogy meggyőző eredményeket tudjon felmutatni vagyoni eszközök lefoglalása és végleges elkobzása terén egy teljes mértékben működőképes olyan vagyonvisszaszerzési hivatallal, amelynek feladata a bűncselekményből származó vagyon azonosítása és felkutatása, a nemzeti jogszabályokban előírányzottaknak megfelelően,
- jelentős előrelépést tesz az emberkereskedő hálózatok felszámolása terén, előtérbe helyezve a nőkre és lányokra gyakorolt jelentős hatást.

Albánia fokozza a kábítószeresek kapcsán folytatott együttműködés területére irányuló erőfeszítéseit. Albánia elsősorban akkor teljesíti ezt az időközi kritériumot, ha megtette a következőket:

- létrehoz egy működő és elegendő forrással rendelkező nemzeti korai előrejelző rendszert és egy nemzeti kábítószerügyi megfigyelőközpontot, valamint összehangolja jogszabályait a kábítószeresekre és a kábítószer-prekurzorokra vonatkozó uniós vívmányokkal,
- kézzelfogható előrelépést ér el a tekintetben, hogy meggyőző eredményeket tudjon felmutatni a kábítószer-lefoglalások és -megsemmisítések, valamint a kapcsolódó vagyoni eszközök elkobzása terén, biztosítva egyúttal a kannabisz jogszerű termesztésével kapcsolatos jogsértésekkel szembeni szigorú jogérvényesítést.

Albánia – a Nyugat-Balkánra vonatkozó uniós cselekvési tervvel összhangban – jelentős konkrét eredményeket ér el a jogszerű és az irreguláris migráció, a menekültügy, valamint a schengeni vívmányokkal és a külső határokkal kapcsolatos kérdések terén. Albánia elsősorban akkor teljesíti ezt az időközi kritériumot, ha megtette a következőket:

- a hatályos migrációs stratégiákkal összhangban elegendő és folyamatos határigazgatási kapacitást és megfelelő személyzeti létszámot biztosít a vegyes migrációs áramlások kezeléséhez, beleértve az elegendő befogadókapacitást, a visszaküldések végrehajtását célzó hatékony eszközöket és a megnövekedett számú érkezések kezelésével kapcsolatos terveket. Továbbá konkrét terv alapján fokozza a jogharmonizációt a vízümpolitika terén,
- lényeges előrelépést tesz a migránssempészség elleni küzdelem terén,
- gondoskodik arról, hogy a menekültügyi eljárások az uniós vívmányoknak és az európai normáknak megfelelően működjenek, és az állam felkínálja a menedékkérők számára a szükséges szolgáltatásokat.

* *

Figyelembe véve Albánia felkészültségének jelenlegi állapotát és annak függvényében, hogy Albánia teljesíti-e a jogállamisági fejezetekre vonatkozó időközi kritériumokat, az EU megállapítja, hogy mivel Albániának további előrehaladást kell elérnie a következő fejezetek hatálya alá tartozó uniós vívmányok tekintetében a jogszabályi összehangolás és végrehajtás terén, valamint az 1. témakörre vonatkozóan meghatározott további kritériumokban megállapított bármely további feltétel sérelme nélkül, e fejezetek ideiglenes lezárására csak akkor kerülhet sor, ha az EU megállapítja a következő kritériumok teljesülését:

5. fejezet – Közbeszerzés

- Albánia az EK-Szerződéssel, az uniós közbeszerzési jogszabályokkal és az uniós vívmányok egyéb vonatkozó rendelkezéseivel összhangban teljes mértékben összehangolja nemzeti jogi keretét az uniós vívmányokkal a következők tekintetében: a közbeszerzés valamennyi területe, beleértve a koncessziókra, valamint a köz- és magánszféra közötti partnerségekre vonatkozó jogszabályokat is, továbbá egyes közbeszerzéseket a közbeszerzési szabályok hatálya alól mentesítő nemzetközi megállapodások,
- Albánia megfelelő közigazgatási és intézményi kapacitást biztosít valamennyi szinten, továbbá megfelelő intézkedéseket hoz annak érdekében, hogy már a csatlakozás előtt kellő időben biztosítsa az e területen elfogadott nemzeti jogszabályainak megfelelő végrehajtását és érvényesítését,
- Albánia meggyőző eredményeket mutat fel egy tisztességes és átlátható közbeszerzési rendszer megvalósítása terén, amely rendszer megfelelő ár-érték aránnyal bír, lehetővé teszi a versenyt, és erőteljes biztosítékokkal rendelkezik a korrupció ellen.

18. fejezet – Statisztika

- Albánia fő makrogazdasági adatokat (nemzeti számlákat, valamint GFS-t/a túlzotthiány-eljárás keretében felhasználható adatokat) nyújt be a nemzeti és regionális számlák 2010. évi európai rendszerének (ESA 2010) módszertanával, valamint az ESA 2010 adattovábbítási programmal, a túlzotthiány-eljárásban teljesítendő adatszolgáltatásban foglalt követelményekkel és egyéb vonatkozó követelményekkel összhangban, az alkalmazott módszertan előírt részletes leírásával együtt úgy, hogy az Eurostat már ellenőrizte a benyújtott adatokat és leírásokat, továbbá már megerősítette az uniós szabályokkal való megfelelő összhangot az időszerűség, a hiánytalanság, a koherencia, az átláthatóság és a pontosság tekintetében.
- Albánia ütemtervet fogad el a következők vonatkozásában: i. az ESA 2010 összes táblázatában fennálló hiányosságok megszüntetése, ii. az ESA 2010 adattovábbítási program szerinti, még hiányzó táblázatok továbbítása, iii. a túlzotthiány-eljárásban benyújtandó adatszolgáltatási táblázatokkal együtt megadandó információk tekintetében a fennmaradó hiányosságok megszüntetése, valamint iv. minden fennmaradó módszertani kérdés végrehajtása. Az Eurostat megerősíti az ütemterv relevanciáját.

32. fejezet – Pénzügyi ellenőrzés

- Albánia megfelelő közigazgatási és intézményi kapacitást biztosít valamennyi szinten, továbbá megfelelő intézkedéseket hoz a nemzeti államháztartási belső kontrollrendszerre vonatkozó jogszabályok megfelelő végrehajtásának és érvényesítésének biztosítása érdekében,
- az albán Állami Számvevőszék (ÁSZ) megfelel a Legfőbb Ellenőrző Intézmények Nemzetközi Szervezete (INTOSAI) előírásainak,
- Albánia átfogó jogalapot biztosít az OLAF-vizsgálatok bizalmas jellegének megőrzése érdekében, és gondoskodik arról, hogy nemzeti csalás elleni koordinációs szolgálata megfelelő működési kapacitással rendelkezzen. Albánia hatékony, csalás elleni nemzeti stratégiát hajt végre az Unió pénzügyi érdekeinek védelme céljából. Albánia hatékonyan koordinálja a csalás elleni tevékenységeket, és meggyőző eredményeket mutat fel az uniós pénzeszközöket érintő bejelentett szabálytalanságok és nyomozási ügyek tekintetében a Bizottsággal, az OLAF-fal és az Európai Ügyészséggel (EPPO) folytatott együttműködés terén azért, hogy azok teljes mértékben eleget tudjanak tenni feladataiknak,
- Albánia végrehajtja a pénzhamisítás visszaszorítására irányuló 1929. évi genfi egyezményt, összehangolja jogszabályait az euroérmék hitelesítésére és a pénzforgalom céljára alkalmatlan euroérmék kezelésére, valamint az eurobankjegyek hitelesítésére vonatkozó uniós vívmányokkal.

* *

A tárgyalások során továbbra is folytatódni fog a jogszabályoknak az uniós vívmányokkal és a vonatkozó európai normákkal való összehangolásában és azok végrehajtásában elért előrehaladás nyomon követése. Az EU hangsúlyozza, hogy különös figyelmet szentel majd a fent említett minden konkrét kérdés nyomon követésének azzal a céllal, hogy biztosítsa Albánia közigazgatási kapacitását, az e témakör hatálya alá tartozó valamennyi területen a jogszabályi összehangolás befejezéséhez szükséges kapacitását, valamint a végrehajtás és a jogérvényesítés terén a további eredményeket. Különös figyelmet kell fordítani az e témakör és az egyéb tárgyalási témakörök közötti kapcsolódási pontokra. Albánia jogszabályainak az uniós vívmányokkal és a vonatkozó európai normákkal való összhangja, valamint az ország végrehajtási kapacitása csak a tárgyalások későbbi szakaszában értékelhető véglegesen. Az EU felkéri Albániát, hogy – az e témaköréről szóló tárgyalásokra az EU részéről esetlegesen kért, Albánia által a konferenciára biztosítandó tájékoztatás mellett – rendszeresen adjon részletes írásbeli tájékoztatást a Stabilizációs és Társulási Tanácsnak az uniós vívmányok végrehajtása terén elért eredményekről.

A fentiekre figyelemmel a konferenciának megfelelő időpontban még vissza kell térnie erre a témakörre.

Emellett az Unió emlékeztet arra, hogy 2024. október 2. és a tárgyalások lezárásának időpontja között az uniós vívmányok bővíthetnek.
